

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 21 september 2011

Ö 1932-10

KLAGANDE

Benstocken's Parkering – Airport Carservice Aktiefbolag

Lilla Benstocken

195 91 Märsta

Ombud: Advokat R S

MOTPART

Luftfartsverket

Stockholm-Arlanda

190 45 Stockholm-Arlanda

Ombud: Advokat M H

SAKEN

Tillstånd till prövning i hovrätt av mål om expropriationsersättning

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Svea hovrätts beslut 2010-03-30 i mål T 9636-09

Dok.Id 58727

HÖGSTA DOMSTOLEN
Riddarhustorget 8

Postadress
Box 2066
103 12 Stockholm

Telefon 08-561 666 00
Telefax 08-561 666 86
E-post:
hogsta.domstolen@dom.se
www.hogstadamstolen.se

Expeditionstid
08:45-12:00
13:15-15:00

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Med ändring av hovrättens beslut meddelar Högsta domstolen tillstånd till målets prövning i hovrätten.

Frågan om rättegångskostnader i Högsta domstolen ska prövas i samband med målet efter dess återupptagande.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

Benstocken's Parkering – Airport Carservice Aktiebolag har yrkat att Högsta domstolen, med ändring av hovrättens beslut, ska meddela tillstånd till målets prövning i hovrätten.

Luftfartsverket har bestritt ändring.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Högsta domstolen.

SKÄL

1. Genom beslut av regeringen den 14 juli 1994 fick Luftfartsverket tillstånd till expropriation av bl.a. fastigheten X 1:1 för utbyggnad av Arlanda flygplats. Sedan talan väckts rörande löseskillingen för fastigheten beslutades genom deldom att markersättning skulle utgå med ca 6,9 miljoner kr. Benstocken's Parkering – Airport Carservice Aktiebolag (Benstocken) yrkade härefter ytterligare expropriationsersättning med 53,8 miljoner kr avseende rörelseskada. Fastighetsdomstolen fann att Benstocken inte kunnat visa att

bolaget lidit den påstådda skadan och ogillade därför yrkandet. Hovrätten har inte meddelat prövningstillstånd.

2. Frågan i Högsta domstolen är i första hand om hovrätten borde ha meddelat granskningsdispens. Enligt 49 kap. 14 § 2 rättegångsbalken ska prövningstillstånd meddelas om det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till.
3. Granskningsdispens har beskrivits som en form av säkerhetsventil som har tillkommit eftersom det ibland kan vara svårt att bedöma om det finns skäl att ändra tingsrättens avgörande utan att målet tas upp till en fullständig prövning i hovrätten. Det framhålls i förarbetena att så kan vara fallet i stora och komplicerade mål och att det ibland kan vara svårt att vid tillståndsprövningen tillräckligt tillförlitligt bedöma om målet är rätt avgjort eller inte. Som exempel nämns många patentmål och mål om tekniska eller ekonomiska förhållanden. Men också i andra mål kan det finnas skäl att bevilja granskningsdispens om domskälen är ofullständiga, kortfattade eller på annat sätt oklara när det gäller tingsrättens överväganden i sakfrågan. (Se prop. 2004/05:131 s. 186 f. och s. 260 f., se även NJA 2009 s. 590 och 2010 s. 405.)
4. Den talan som Benstocken för mot Luftfartsverket avser ett stort belopp och målet rör komplicerade ekonomiska förhållanden. Parterna har å ömse sidor fört in omfattande bevisning, däribland ekonomisk sakkunnigbevisning. De sakkunniga vittnena gav i sina utlåtanden och vittnesmål uttryck för bedömningar som resulterade i diametralt olika resultat. Huvudförhandlingen vid fastighetsdomstolen pågick i flera dagar.
5. I mål av denna karaktär ställs det stora krav på tingsrättens domskäl för att hovrätten utan prövningstillstånd – och därmed en fullständig prövning – med erforderlig säkerhet ska kunna bedöma om tingsrättens domslut är riktigt.

6. Fastighetsdomstolen redovisar utförligt det omfattande material som parterna har fört in i målet rörande värderingsfrågor. Domskälen är däremot knapphändiga när det gäller fastighetsdomstolens analys och egna ställningstaganden avseende olika värderingsmetoder och grunderna för deras tillämpning. Det går därmed inte att med tillräcklig tillförlitlighet bedöma riktigheten av det slut som fastighetsdomstolen har kommit till. Tillstånd till målets prövning i hovrätten ska därför meddelas med stöd av 49 kap. 14 § 2 rättegångsbalken.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Leif Thorsson, Ella Nyström, Gudmund Toijer, Ingemar Persson (referent) och Martin Borgeke
Föredragande justitiesekreterare: Ove Nilsson